

UČIT NEBO NEUČIT?

Mám velké štěstí, že vše, čím trávím v současné době svůj čas, dělám ráda:

- Čas strávený s mými dětmi, nejen v rámci domácího vzdělávání, je nejlepší investicí mého života.
- Práce ve vzdělávací sféře jako pedagožka specializující se na práci s rodinami domoškoláků je pro mne srdeční záležitost.
- Být architektkou mě baví proto, že mohu být nápomocná na cestě ke zhmotnění vašich snů o novém domově.

Předávat informace o tom, co vše je ve vzdělávání možné, a zkušenosti, co mi má mnohaletá praxe i zkušené kolegyně poskytly, prostřednictvím webu, konzultací i na osobních setkáních domácích školáků.

A nyní i formou tohoto časopisu.

Stanislava Kratochvilová

stana@ucitneboneucit.cz

Domoškolák

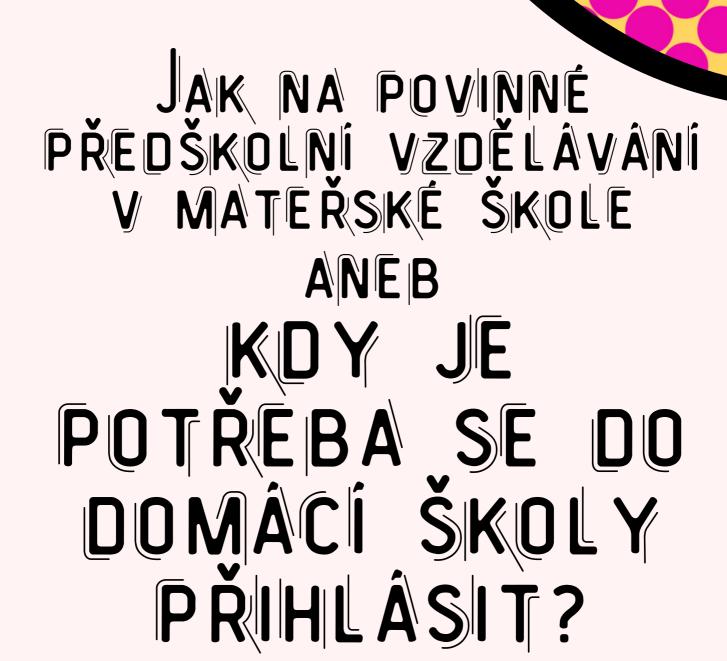
on-line časopis pro rodiny s dětmi v individuálním vzdělávání www.ucitneboneucit.cz

grafická úprava časopisu: <u>Julie Rawding</u> korektura textu: <u>Markéta Hamanová</u>

OBSAH:

- DOMÁCÍ VZDĚLÁVÁNÍ Jak na povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole aneb kdy je potřeba se do domácí školy přihlásit?
- DESATERO PRO RODIČE PŘEDŠKOLÁKŮ
- JAK ROZVÍJET MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI U PŘEDŠKOLÁKA?
- BYLINKOVÝ ZÁZRAK NA PODZIMNÍ NACHLAZENÍ? LICHOŘEŘIŠNICE!
- · CO CHCI STIHNOUT NA PODZIM
- · JAK SE TVOŘÍ V CANVĚ?
- PODZIMNÍ ZÁBAVNÁ VÝTVARKA VENKU
- BIOLOGIE V DOMÁCÍ ŠKOLE ANEBJAKTODĚLÁME?
- · KVÍZY BRHLÍKA EDUARDA
- JAK SE MIRKA UČÍ
   ANGLIČTINU SE SYNEM?

V časopise jsou použity affiliate odkazy, pokud na takový odkaz kliknete, nic se pro vás jako kupujícího nemění.

Jak na povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole aneb kdy je potřeba se do domácí školy přihlásit?

Autorka článku: Stáňa Kratochvílová

Je krátce po začátku školního roku. Někteří předškoláci zahájili svoji přípravu na školu v rámci "povinného předškolního vzdělávání". To obvykle probíhá formou pravidelné denní docházky do mateřské školy.

Co když se ale v rodině ukázalo, že denní docházka předškoláka do mateřské školy není to pravé ořechové?
Mohou rodiče ještě svoje rozhodnutí změnit a zahájit se svým předškolákem individuální (domácí) vzdělávání?

Pojďme si tuto variantu osvětlit, protože i v mateřských školách se kolem zahájení domácí školy u předškoláků vedou často debaty, které nemají oporu v platné legislativě.

Co konkrétně nám říká o povinném předškolním vzdělávání školský zákon?

"Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání." (§ 34b Zákona 561/2014 Sb.)

A nyní si pojďme vysvětlit výše uvedený text jednoduše a srozumitelně.

Kdy tedy musím MŠ oznámit svůj záměr vzdělávat dítě formou IV v povinném předškolním vzdělávání?

K domácímu vzdělávání dítěte ve školce jsme se rozhodli již dříve.

Pokud plánují rodiče tuto formu vzdělávání již dopředu na převážnou část školního roku, je nutné učinit oznámení o individuálním vzdělávání nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku (do konce května).

Většina rodičů tedy oznamuje svůj záměr již v průběhu zápisu do mateřské školy, protože právě květen je měsíc, kdy zápisy ve školách probíhají. A zde nám nastávají zpravidla dvě varianty:

- První varianta se týká dětí, které navštěvují školku již od raného věku. V tomto případě se již rodiče zápisu neúčastní, pouze oznámí svůj záměr doma vzdělávat své dítě v rámci povinného předškolního vzdělávání prostřednictvím formuláře "oznámení o individuálním vzdělávání".
- Druhá varianta zahrnuje situaci, kdy vaše dítě mateřskou školu doposud nenavštěvovalo. Potom jste povinni ve školním roce, kdy dovrší 5ti let, jít k zápisu do mateřské školy, aby zahájilo v následujícím školním předškolní vzdělávání. povinné Formulář roce "oznámení o individuálním vzdělávání" v tomto rodiče případě většinou předávají právě při probíhajícím zápisu dítěte.

Vzor formuláře o IV najdete na webu MŠMT a zahrnuje pouze nezbytné údaje o dítěti a zákonném zástupci. Povinnou součástí je dále uvedení důvodu, proč své dítě chcete doma vzdělávat. Tento důvod není blíže specifikován a nikdo váš důvod nemůže rozporovat. Je to proto, že individuální vzdělávání vašeho dítěte v mateřské škole pouze "oznamujete" a tedy o něm nikdo nerozhoduje.

Toto je velký rozdíl oproti povinné školní docházce. Na základní škole totiž o individuální vzdělávání "žádáte" a ředitel školy na základě vámi uvedených důvodů uvedených v žádosti a dále na základě povinných příloh této žádosti, ředitel školy individuální vzdělávání povolí nebo zamítne. V mateřské škole je proto situace s domácím vzděláváním o mnoho jednodušší, protože není součástí právě povinné školní docházky.

Doma vzdělávat dítě v předškolním roce nás nenapadlo, řešíme to až teď.

A jak je to v průběhu již probíhajícího předškolního vzdělávání? Co když už moje dítě do školky chodí a my jsme se rozhodli vzdělávat ho doma?

V případě, že nastanou důvody pro využití IV v průběhu školního roku, je možné tuto skutečnost oznámit zákonnou formou řediteli kdykoliv v jeho průběhu. IV je poté možné uskutečňovat ihned ode dne následujícím po doručení "oznámení o individuálním vzdělávání" řediteli mateřské školy.

Stále se najdou ředitelé mateřských škol, kteří se mylně domnívají, že takové rozhodnutí lze uskutečnit pouze 3 měsíce před zahájením školního roku. Legislativa ale jasně říká, že takové rozhodnutí lze učinit prakticky kdykoliv a stanovuje k tomu zákonný postup. Pokud jste se tedy v podobné situaci ocitli, můžete toho využít a zařídit si svůj rodinný rytmus podle vlastních potřeb.

Přeji vám pohodový předškolní rok! Stáňa Kratochvílová

PS: Domluvte si se mnou <u>individuální konzultaci</u> s tématem vzdělávání

Soukromá skupina na Facebooku

<u>Učit nebo neučit | Domácí škola a jiné alternativy</u>

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku. Co to je?

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku je dokument, který najdete na stránkách MŠMT. Bylo vypracováno ke snadnější orientaci rodičů v předškolní výchově dětí a zahrnuje srozumitelnou formou očekávané výstupy, tedy lidově řečeno to, co je cílem celého předškolního vzdělávání. Je to takový přehled základních dovedností, které má mít dítě před vstupem do ZŠ.

Mateřské školy pracují samozřejmě se složitějšími dokumenty. Předškolní vzdělávání v MŠ vychází z Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání. Každá škola si tvoří podle tohoto dokumentu svůj Školní vzdělávací plán, který musí být rodičům k dispozici (zpravidla v tištěné formě v prostorách školy).

Dále mateřské školy používají různé nástroje dle zaměření dané školy - Začít spolu, Zdravá mateřská škola a mnoho dalších programů, stále přibývají nové, alternativní.

Pokud se učíte se svým dítětem doma v rámci povinného předškolního vzdělávání, můžete se s daným ŠVP vaší mateřské školy seznámit, případně si o něm pohovořit s pedagogy MŠ. Toto je důležité především proto, abyste tušili, jakým způsobem bude v měsíci listopadu nebo prosince probíhat ověřování vašeho dítěte v MŠ, co se od vás očekává.

Desatero pro rodiče předškoláků je ale taková základní směrovka, jakým směrem by se vaše cesta měla ubírat. Schválně píši "směr". Protože pokud si Desatero pečlivě pročtete, zjistíte, že často ani my dospělí některých kritérií nedosahujeme:)) Tedy hlavně klid, pohodu a nadhled vám při vzdělávání přeje Stáňa:)

Zde najdete ke stažení <u>Desatero pro rodiče předškoláků</u>

Dále doporučuji k přečtení BLOG na téma ověřování předškoláků v rámci domácí školy:

<u>Ověření není přezkoušení aneb jak má dle zákona i</u> selského rozumu vypadat?

OSOBNÍ SETKÁNÍ ONLINE KONZULTACE

CO VÁM MOHU ZE SVÉ PRAXE PŘEDAT?

Osobní zkušenost se vzděláváním svých 4 dětí

pegagogickou zkušenost se stovkami rodin, které provázím domácím vzděláváním

Díky vám a vám podobným konečně vím, že vše má řešení, že všude vedou cesty, že existují i lidé, kteří díky svým zkušenostem a empatii rozumí víc, než rádoby odborníci v PPP a SPC, kde neposuzují individuálně podle povahy, potřeb, zájmu dítěte, ale soudí podle tabulek, což je za mě hooodně špatně.

OBJEDNAT KONZULTACI

Mila Stano, moc dekuji za info i rady.

Probereme to jeste s manzelem a pripadne
bych se Vam jeste ozvala, kdybychom
potrebovali upichnout na nejakou skolu, jestli
je to tedy mozne. Pekny vecer TH

Jste skvělá a přesně toto jsem potřebovala slyšet. Odborníka, který nedává nálepky.

Neznám vás,ale mám pocit že školství a školní instituce by měly být o takových odbornících jak jste vy,empaticti,chápavý a ne o těch ve většině případů loutkách,které svými nálepkami dělají těžký život spoustě dětem

JAK ROZVÍJET MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI U PŘEDŠKOLÁKA?

Jak rozvíjet matematické dovednosti u předškoláka?

Autorka článku:

Marta Bačovská

Marta učila své dvě dcery doma, je žena mnoha profesí a mezi nimi i pedagožka dětí předškolního věku, a hlavně pečuje o děti v domácím vzdělávání na několika školách převážně v moravských krajích. marta.bacovska@gmail.com

"V matematice nejde pouze o školní úspěšnost. Matematika je prostředkem i výrazem rozvoje myšlení, logického uvažování. Pro osvojení matematických dovedností nestačí pouze mechanicky vyjmenovat číselnou řadu nebo psát číslice. Předškolní dítě potřebuje rozvinout mnoho schopností, dovedností a získat potřebné vědomosti."

Na vytváření matematických představ se podílí mnoho dílčích schopností a dovedností z oblasti motoriky. Nejde zkrátka jen o "počítání" jak ho známe. Je třeba rozvíjet například i prostorové vnímání, vnímání času, časové posloupnosti, úroveň rozvoje řeči, zrakového a sluchového vnímání, vnímání rytmu, schopnost koncentrace a také paměť. To vše tvoří dobrý základ předčíselných a poté číselných představ předškoláka.

Dítě v předškolním věku se rozvíjí velmi rychle. Jeho vývoj může být skokový a také značně nerovnoměrný.

Ke každému dítěti je proto potřeba přistupovat individuálně s respektem k jeho potřebám, schopnostem, dovednostem, ale také zájmům. Nabídka činností by měla být dostatečně pestrá, aby uspokojila potřeby všech typů inteligence.

Pamatujme, že matematika je všude kolem nás, je denní součástí našeho života. Děti se s pojmy, srovnáváním, počítáním setkávají přirozeně a od narození.

Již od malička slýchávají básničky a písničky, kde se vyskytuje číselná řada, zpravidla vědí, kolik je jim let, zda mají doma sourozence, který je mladší nebo starší než oni. Vědí, zda je vyšší tatínek nebo maminka, vědí, že máme dvě ruce a dvě nohy a proto máme také na každou nohu botu a každá bota je trošku jiná. Toto vše, co považujeme za "běžné", je součástí přípravy dítěte na školní léta.

Co vše patří také k rozvoji matematických představ a jak mu můžeme pomoci s lehkostí zvládat pozdější učivo matematiky? Zde máme několik dalších praktických příkladů:

Děti se v běžném životě, ale i v různých kroužcích, skupinách, miniškolkách apod. setkávají také s tím, že mají různě vysoké stolky a židle, že jsou věci, které jsou přesně pro každého akorát, Na druhé straně máme např. nůžky nebo hračky v menším počtu a je tedy třeba se dohodnout, vystřídat, počkat. Při každodenních běžných činnostech se snažíme o budování pojmů, které vedou k porovnávání, srovnávání a posléze vytvoření představy množství, třídění podle vlastností.

Skvělé je používat s dětmi tyto pojmy tak, aby je dobře chápaly:

MALÝ X VELKÝ

málo x hodně

VŠECHNY

krátký x dlouhý

úzký x široký

NÍZKÝ X VYSOKÝ

PRÁZDNÝ X PLNÝ

LEHKÝ X TĚŽKÝ

STEJNĚ

menší x větší

KRATŠÍ X DELŠÍ

NIŽŠÍ X VYŠŠÍ

méně x rice

některé x žádné

nahoře x dole

výše x níže VEPŘEDU X VZADU vlevo x vpravo Necháváme děti třídit materiál, umísťovat ho na různá místa, přiřazovat, skládat dle velikosti, rytmicky střídat, tvarovat a pojmenovávat tvary, vytvářet z různých geometrických tvarů obrazce, vytvářet prostorové objekty.

Vnímání rytmu a rytmického opakování, počtu lze velice dobře rozvíjet také při hudebních a pohybových činnostech, vytleskávání slabik, hře na tělo či rytmické nástroje. Na to stačí klidně bubínek z kelímku nebo hrnce, s výrobou nástrojů můžeme zábavně improvizovat :) Děti milují také básničky s pohybem, jak se říká "ukazovačky".

Při pohybových hrách a jednoduchých tancích používáme pojmy jako kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník. Počet, tvar, množství a umístění věcí kolem nás si pochopitelně uvědomují děti také během pobytů venku i vevnitř, při každodenním životě. Každý ví, jestli chce hodně nebo málo polévky:)

A co pracovní listy, jsou pro rozvoj matematických dovedností dítěte nutné?

Pracovní listy jsou často součástí předškolní přípravy. Zpravidla s nástupem předškolního věku si děti totiž samy říkají o "školní" úkoly a rády vypracovávají nejrůznější takové pracovní listy. K jejich výběru je vhodné ale přistupovat opět individuálně, protože není nutné, aby každé dítě vypracovalo celý soubor. Dítě jednoduše nemusí projít a vyplnit celý sešit od začátku do konce. Vhodnější a efektivnější je jejich výběr dle potřeb a zájmu jednolitých dětí.

A některé dítě takovou činností nenadchnete vůbec :)

Používání pracovních listů pro rozvoj matematických představ se podílí na celkovém rozvoji matematických představ jen v minimální míře. Hlavním přínosem jejich používání je spíš rozvoj schopnosti se soustředit, zacílit pozornost a také naučit se dokončit úkol. Což jsou bezesporu důležité dovednosti. Nemohou však suplovat komplexní pohled na rozvoj jakékoliv dovednosti, tedy ani rozvoj matematických dovedností.

Co je pro předškoláka to nejdůležitější?

Rozvoj matematických představ bychom měli vnímat jako přirozený podporovaný vývoj dítěte. Zvlášt v domácí škole máme jedinečnou příležitost užívat si ho ve všech činnostech běžného života. Pomoci tomu můžeme tím, že máme "připravené prostředí" a děti mají doma dostatek materiálu, hraček a pomůcek volně k dispozici tak, aby s nimi mohly experimentovat a rozvíjet své schopnosti dle svých momentálních možností, potřeb a zájmů. Rozvoj můžeme podpořit promyšlenou přípravou prostředí, situací a především svou přítomností a interakcí s dětmi. Naše pozornost je jednoduše pro dítě úplným základem pohodového vývoje.

Použité zdroje:

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina; Vlasta Šmardová. Diagnostika dítěte předškolního věku. Computer Press, a. s.: 2008, Brno. 212 s. ISBN 978-80-251-1829-0

Sešit předškoláka

Sešit naplněný až po okraj aktivitami pro vaše předškolní dítě, které ho budou bavit a vy si ověříte, že je na školní docházku skutečně připravené :)

- 62 zábavných aktivit a stránek na každý prázdninový den ihned k tisku v PDF
- bludiště, hry, domalovánky, omalovánky
- vše navrženo dle potřebných dovedností předškoláků
- zraková pozornost, sluchová pozornost, orientace v prostoru, grafomotorika... ale s tím vás nebudu nudit :) pro vašeho předškoláka to bude hlavně zábavný sešit plný úkolů, které ho budou bavit!

Poznámka pro domácí školáky:

e-sešit je možné také využít jako materiál, který přinesete do školky k Ověření.

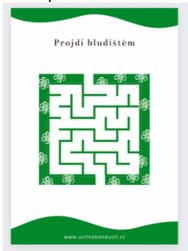

Ukázkové pracovní listy Sešitu předškoláka ke stažení

Zde si můžete <u>vytisknout PDF pracovní listy</u> ze Sešitu předškoláka a vyzkoušet si, jak budou vaše děti bavit :)

Níže najdete:

- náhled, jaké pracovní listy najdete v odkazech
- odkaz k tisku 6ti PDF pracovních listů
- odkaz do aplikace Canva na šablonu, kde si můžete pracovní listy i upravit dle vlastních představ, pokud Canvu ještě neznáte, článek o ní najdete dále v tomto časopise

UPRAVITŠABLONU V CANVĚ

BYLINKOVÝ ZÁZRAK NA PODZIMNÍ NACHLAZENÍ?

LICHOŘEŘIŠNICE!

Bylinková první pomoc v přírodě? Lichořeřišnice!

Autorka článku: Ivet Bylinka

Ivet učí svoje děti doma. Bylinky jsou její přítelkyně. Kontakt na Ivet je zde: ivetbylinka@gmail.com

Blíží se podzim a sychravé počasí, proto jsem se rozhodla připomenout vám jednu z nenápadně nápadných rostlinek, která se vám může velmi hodit. Určitě ji znáte. Je to lichořeřišnice větší (Tropaeolum majus).

Je to krásná jednoletá bylina, letnička, pěstuje se u nás na zahradách v mnoha kultivarech. Květy mohou být zbarvené od žluté až po červenou. Svými listy zcela zakrývá to, co je pod nimi a je známo, že čím horší podmínky, tím více kvete. V bylinné říši jsou často takovéto bojovnice ty nejsilnější pomocnice.

Lichořeřišnici si můžete vypěstovat i v květináči na balkoně. Určitě to příští rok zkuste.

Užitečné květy, listy i semena

Z této rostlinky můžete použít květy, listy i semena.

 Listy a květy můžete přímo sníst nebo použít do salátů. Denní dávka by měla být do tolika gramů, kolik kilogramů vážíte. Čerstvé jsou chutné, ale již za hodinu se v nich začínají rozkládat účinné látky a nabývají ostrou chuť, zvláště listy. Pokud listy a květy použijete do salátu, počítejte s ostřejší chutí. Ale váš salát bude krásný a zdravý. Listy a květy můžete samozřejmě v létě zdobit dorty, obložené chleby a vše podle vaší fantazie. Semena můžete také přímo sníst ze záhonku, na poprvé vás jistě překvapí jejich ostrá až křenová chuť. Ale také účinek pokud vás například bolí v krku.

Lichořeřišnicová tinktura

A tak se pomalu dostávám k tomu, proč o lichořeřišnici píšu... Nejčastěji se totiž užívá ve formě tinktury. Tu můžeme připravit ze sušených nebo čerstvých částí rostlin.

Já osobně mám nejlepší zkušenost z tinktury připravené z čerstvých semen rostliny. Ty průběžně sbírám na rostlinkách během léta a podzimu, tak jak dozrávají, dávám je hned do sklenice s alkoholem.

Postupně je přidávám do té samé sklenice, jen pokud je více semen dolévám alkohol tak, aby byl vždy několik centimetrů nad semeny. Používám osmdesátiprocentní alkohol. Hotovou tinkturu pak ředím. Tinkturu můžete připravit také ze sušených semen a listů.

Proč vlastně mít doma tinkturu z lichořeřišnice?

Lichořeřišnice podporuje nespecificky imunitu, má výrazné antibiotické účinky v širokém spektru. Hubí tedy bakterie, které nám škodí a způsobují záněty, dokonce je prokázán účinek u zlatého stafylokoka.

Naředěnou tinkturou můžete kloktat při paradentóze, zánětech v krku, angínách, prostě tam, kde chcete aby působila lokálně. Ale hlavně ji užívejte vnitřně.

Při kašli, zánětech nosohltanu, chřipkách, angínách, bronchitidách, zánětech plic a podobně. Při imunitním selhávání.

Ale také při kvasinkových infekcích, zánětech urologických a gynekologických.

Trochu zjednodušeně říkám: představte si, že když si vezmete tuto tinkturu, v těle se vám bude vylučovat přes dýchání a ledvinami. A tam všude můžete počítat s jejím účinkem.

Tinkturu z "lichořky", jak jí u nás doma říkáme, máme vždy u sebe. I teď, když píšu tenhle text a jsme s rodinou na dovolené, máme skleničku s sebou. Tuto tinkturu používám a doporučuji 25 let, mám s ní ty nejlepší zkušenosti.

Pokud někdo doma například prochladne, nebo cítí bolest v krku, při nastupující teplotě apod., ihned dávám větší dávku tinktury a většinou druhý den je vše v pořádku.

Mám sedmnáctiletého a čtrnáctiletého syna, za ta léta jsme nikdy nebyli u lékaře s nějakým nachlazením, bronchitidou nebo něčím podobným.

Tu nejlepší zkušenost potvrzenou u mnoha lidí (hlavně žen) mám se zánětem močových cest. S tím si tinktura poradí velmi rychle a dobře. Většinou druhý den ustupují příznaky.

Ale nejlepší je vždy vlastní zkušenost. Tak vyzkoušejte "lichořku". Tinkturu koupíte v bylinkových prodejnách a příští rok si udělejte vlastní.

Přeji zdravý podzim Ivet Bylinka

Co chci stihnout na podzim?

Co všechno se dá dělat s dětmi během barevného podzimu?

<u>Máme pro vás pár tipů a k tomu prima</u>
<u>záznamové archy k tisku, kam svá podzimní</u>
<u>dobrodružství můžete zapisovat.</u>
<u>Kdo chce, k dispozici je i šablona do Canvy</u>
<u>k případné úpravě :)</u>

UPRAVITŠABLONU V CANVĚ

DOMOŠKOLÁCKÉ OKÉNKO

Zde bychom rádi v budoucnu nechali prostor vám, protože nejvíce se inspirujeme navzájem.

Máte zajímavý projekt?

Vlastní vaše dítě YouTube kanál a rádo by jej sdílelo s ostatními?

Napsalo vaše dítě poutavou povídku? Chcete se podělit o výtvarné tvoření s dětmi? Máte cokoliv, co by se hodilo do našeho Domoškoláckého okénka?

Pošlete odkaz, fotografie, krátký popis na e-mailovou adresu: info@ucitneboneucit.cz a do předmětu napište ČASOPIS. Těšíme se!

CANVA - ONLINE GRAFICKÝ NÁSTROJ PRO VŠECHNY

Autorka: Kristýna Kuhnová

Co je na Canvě tak skvělé? Naprosto všechno! Asi tak bych shrnula online grafický nástroj, který má velice široké využití. Pojďme si ukázat, proč se za poslední roky Canva stala tak rozšířenou a oblíbenou aplikací.

• Registrace

Samotná registrace je velice jednoduchá. Canva vás celým procesem provede krok po kroku a vy během chvíle získáte přihlašovací údaje do svého účtu. Velkou výhodou je, že Canva je v českém jazyce, nemělo by vás tam tedy nic zaskočit.

• Free x Pro verze

Canva vám nabídne dvě varianty. Varianta zdarma je vydařená a lze s ní vytvořit spoustu návrhů. Je potřeba ale počítat s tím, že některé funkce nebudete mít k dispozici (změna velikosti návrhu, vymazání pozadí u fotografií aj.). Stejně tak budete lehce omezení ve výběru prvků a fotografií. Tady to lze ale případně vyřešit dodatečným zakoupením použitých Pro prvků a fotografií. V Canvě Pro vás nečekají žádná omezení a tvoření si skutečně užijete!

Canva Pro ZDARMA?

Ano! I to je možné. Canva má pro určité subjekty Canvu v plné verzi ZDARMA. Do této kategorie spadají i učitelé. Stačí si zažádat, poslat dokument, který potvrzuje, že jste pedagog a vyhráli jste jackpot v podobě Canvy Pro zdarma.

Funkce Canvy

Canva se neustále vyvíjí a doslova každou chvíli přidává nové funkce. Ve zkratce se ale dá říct, že si v Canvě jednoduše vytvoříte jakýkoliv návrh, který může obsahovat text, obrázky, fotky, grafiku, tabulky, grafy a další prvky. Můžete si vytvářet PDF soubory určené k tisku, ale i prezentace, letáky, připravovat si posty na sociální sítě, videa, pozvánky a další formáty. Výhodou je široká databáze grafických prvků, fontů, efektů, animací i filtrů. A rozhodně nesmíme zapomenout na obrovskou knihovnu již hotových šablon. Jednoduše si najdete pracovní list, který můžete ihned začít používat a nebo si ho poupravit podle svých požadavků. To ušetří mnoho času!

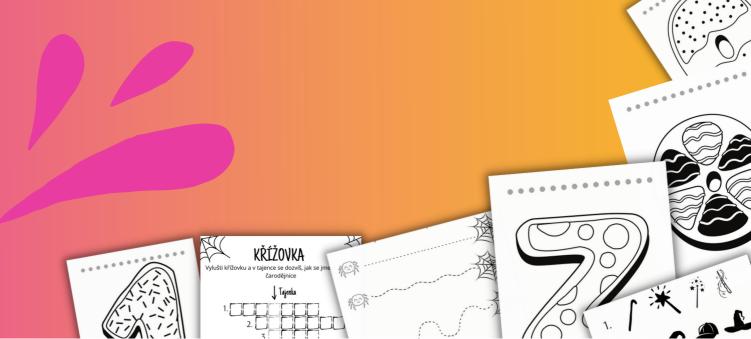
Žádné ukládání

Ukládáním své práce se nemusíte zdržovat. Pracujete v online prostoru, Canva tedy veškeré vaše změny ukládá průběžně sama a vy se nemusíte o svou práci bát. Stáhnout si svůj návrh do počítače musíte až ve chvíli, kdy si ho chcete vytisknout nebo třeba poslat e-mailem.

• K čemu Canvu využívám já?

Sama ji nejvíc využívám k přípravě pracovních listů jak pro nejmenší děti, tak i pro studenty. Dále v ní vymýšlím logopedické pomůcky, plánovače pro děti i dospělé, v Canvě upravuji finálně videa. Ráda v ní připravuji prezentace, které si pak stahuji buď v PDF formátu nebo jako video. Nepřestane mě udivovat, k čemu všemu je možné Canvu využít. Nedávno jsem byla sama překvapená, že v Canvě lze skvěle zaznamenávat i rodinnou historii, tvořit rodokmeny a vše k tomu potřebné.

minikurz

ZAČÍNÁME S CANVOU

Pokud vás Canva láká a chcete si v krátkém čase osvojit základy Canvy, využijte můj minikurz Začínáme s Canvou, který je momentálně za zvýhodněnou cenu 550,-. Nejen, že se během 60 minut zorientujete v základních funkcích Canvy, ale můžu vám zaručit, že na konci kurzu už budete umět vytvořit jednoduchý pracovní list.

Obsah kurzu:

- Registrace do Canvy
- Jak začít tvořit svůj návrh
- Pojmenování návrhu a další možnosti modré lišty
- Prvky
- Čáry a tvary
- Vložení textu a jeho úpravy
- Duplikování stránky
- Použití fotografií
- Hotové šablony a jejich využití
- Stažení hotového návrhu

Canvu si zamilujete na první pohled.

A na ten druhý - po zhlédnutí mého kurzu - v ní už budete tvořit jeden pracovní list za druhým.

BARVY PODZIMU

Autorka článku:

Marta Bačovská

Marta učila své dvě dcery doma, je žena mnoha profesí a mezi nimi i pedagožka dětí předškolního věku a hlavně pečuje o děti v domácím vzdělávání na několika školách převážně v moravských krajích. marta.bacovska@gmail.com

Během procházky po okolí jsme nasbírali různé podzimní bobuloviny, které děti poté vysypaly a poskládaly na plátno. Barevný vzor jsme vytvářeli nejen rukama, ale hlavně přebíháním a skákáním po složeném plátně.

Sledovali jsme, jak se vzor na látce mění, když složíme plátno na poloviny, třetiny apod.

BIOLOGIE, V DOMÁCÍ ŠKOLE ANEB JAK TO DĚLÁME? ABY NÁS TO BAVILO!

Autor článku: Václav Bartuška Ahoj, jmenuji se Vašek Bartuška, v DV máme obě děti už 8 let a nevypadá to, že bychom hned tak končili... www.cheekyjay.com

Jak to děláme? Tak, aby nás to všechny bavilo. Naši "biologii", nevnímám jako školní předmět v úzkém slova smyslu. Spíš se tak nějak nenásilně prolíná celým životem naší rodiny. Nechci se tu pouštět do nějakých sáhodlouhých teoretických rozborů "co, jak a proč" děláme. Proto jen krátce v bodech.

Doma chováme spoustu zvířat – morčata, rybičky, králíky, kocoura a další.

Od jara do podzimu si také nosíme "z venku" všelijaké housenky, šneky, pavouky, ryby a jinou havěť. Krátce je chováme, pozorujeme a vracíme do přírody.

Na zahrádce pěstujeme zeleninu, květiny a bylinky.

Už od jara jsou parapety všech oken u nás doma plné sazenic a probíhají mocné diskuze o tom, co se kam vysadí.

Co vyroste a nesežerou slimáci, sníme my.

Na zimu si sušíme zásobu bylinek, vyrábíme masti.

Zavařujeme, děláme marmelády a sirupy.

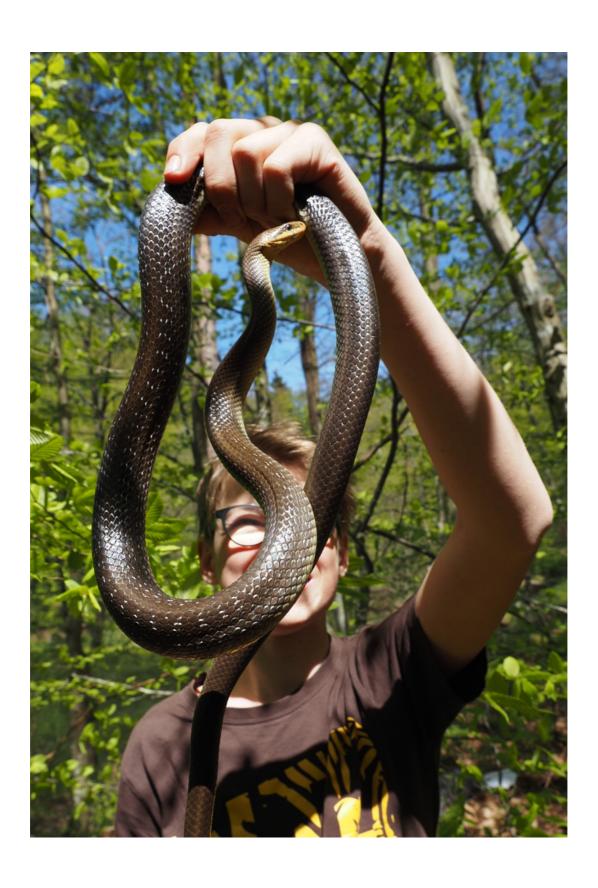

Kryštof s kamarádem Máťou chodí pravidelně pomáhat na statek – kydají hnůj, krmí prasata, dojí krávy.

Chodíme a jezdíme na výlety po vlastech českých, kde děti vidí veškerou proradnou zvěř a rostlinstvo na vlastní oči.

Spíme venku, chodíme s batohem na zádech. Někdy na den, někdy na víkend. V létě i v zimě.

Není nad to, vše vyzkoušet prakticky. Máme přírodovědný oddíl, kde mají děti spoustu kamarádů a kde se mladý biolog může opravdu vyřádit.

Každý rok někam vycestujeme, abychom poznali přírodu jiných zemí. Na každé "expedici" někdo fotí, někdo kreslí a někdo píše deník – podle toho, co koho baví.

Za dlouhých zimních večerů pak ze získaného materiálu vytvoříme "knihu".

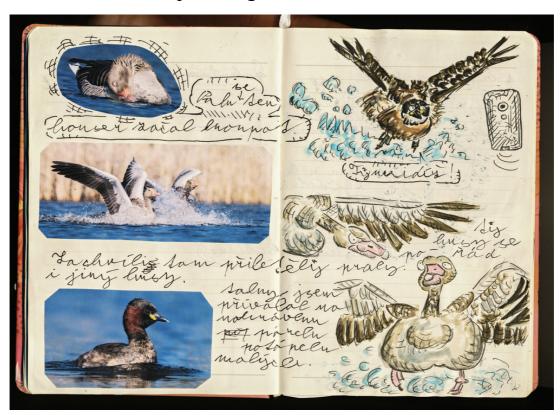

Učebnice a sešity zásadně nepoužíváme – zde hodina biologie savců.

Náš Kryštof si vede o svých pozorováních přírody deník s vlastními obrázky a fotografiemi.

Jako inspiraci pro ostatní jsme založili blog www.cheekyjay.com, kde si můžete zdarma stáhnout nejrůznější návody na zkoumání přírody.

Blog už nežije, zdroje peněz na jeho provozování vyschly. R.I.P.

A takhle to děláme. Vašek Bartuška a spol.

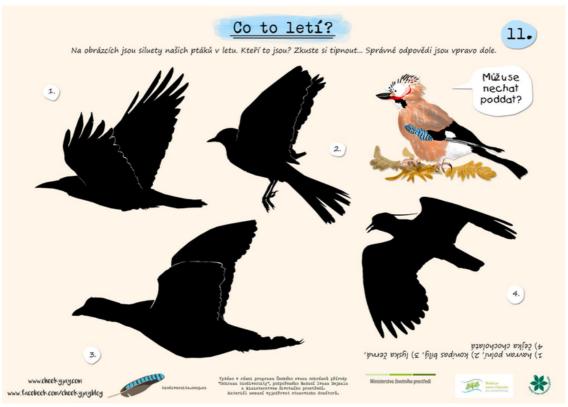

Pokud si chcete vyzkoušet, jak to Bartuškovi prakticky dělají, určitě doporučujeme navštívit web www.cheekyjay.com, kde najdete spoustu materiálů k zábavnému zkoumání přírody.

Kvízy, články, pracovní listy komiksového charakteru vás zabaví po celý rok a inspirují k bádání.

Některé z nich sem vkládáme na ukázku níže včetně odkazu ke stažení PDF k tisku. Ať vás příroda baví!

Kdo to byl?

A máme tu náš další Lvíz. Kdo tu šel, jedl, spal, hnízdil? ZLuste si tipnout... Správné odpovědi jsou vpravo dole.

www.cheekyjay.com

Zkoumej nebo zemři!

Sbírka lišejníků

Základ je tvářit se drsně.

To isme si talble jednou usmyslili, že se naučíme poznávat lišejníly. Alespoň nějalvé.

A tal isme si udēlali tuhle sbirlu.

presně na míru nasí sbírhy. od ledničly jske si vyřízli a slepili hrabici 1) Ze staré Lrabice

to vypadá Hmmm,

dobře.

A tam mám jako bydlet, jo?

3) Liselnily ishe určili podle Lnížel

2) Ze stejného materiálu jsme vyrobili mřízlu.

a fotel na internetu a doplnili do hrabice

> krabice, tak jsem pouhá

něco vtipnýho, ale

měla říct Asibych

asinic, no.

popishy.

www.facebook.com/cheekyjayblog www.cheekyjay.com

biodiversita.csop.cz

Vydáno v rámci programu Českého svazu ochránců přírody "Ochrana biodiverzity", podpořeného Lesy České republiky, s.p. a Ministerstvem životního prostředí. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska donátorů.

Ministerstvo životního prostředí

Ldy je strom bez listí (neplatí pro jehličnany...) Při fotografování nezapomeňte na měřítlo. Fotografovat je lépe od podzimu do jara,

Obvod stromu mērime ve výšce 130 cm Lterý pal změříme zedniclým metrem.. buď pásmem, nebo jednoduše provázlem,

Zálladní údaje o stromu:

- druh stromu

- obvod ve výšce 130 cm - výsta (odhad)

stáří (odhad)

ve svém oholí? Zhuste je najít a prozhoumat. Uhážeme si jah na to.

A Ldo chce, může dolonce podat návrh na jejich ochranu.

s námi dlouho. Nělteré i stovly let. Náte nějale talové stromy

Stojí nělde u lesa nebo v parlu. Tiše rostou a Loření. Jsou tu

Staré a památné stromy

místo, Lde roste, Latastrální území,

mapla, GPS souradnice - fotografie, obrázel

Vyhlašování památných

92 Otistrakapoudů! stromůpodporuje

> Památné stromy vyhlašují Tam můžete své návrhy a správy CHKO a NP. pověřené obecní úřady případně zanést.

Napha může vypadat třeba nějah talhle.

a na určení světových stran.

Nezapomente na meritho

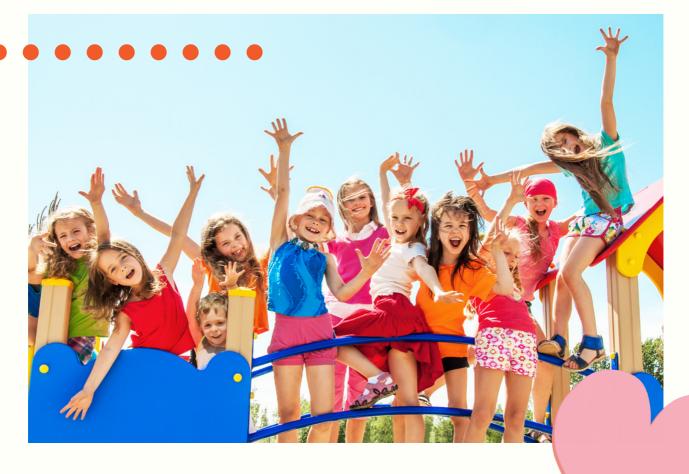
HINSEN V Hondavistal 1: 25000

Perolresba stromu jalo příloha la dolumentaci.

Blog pro zvídavé přírodovědce

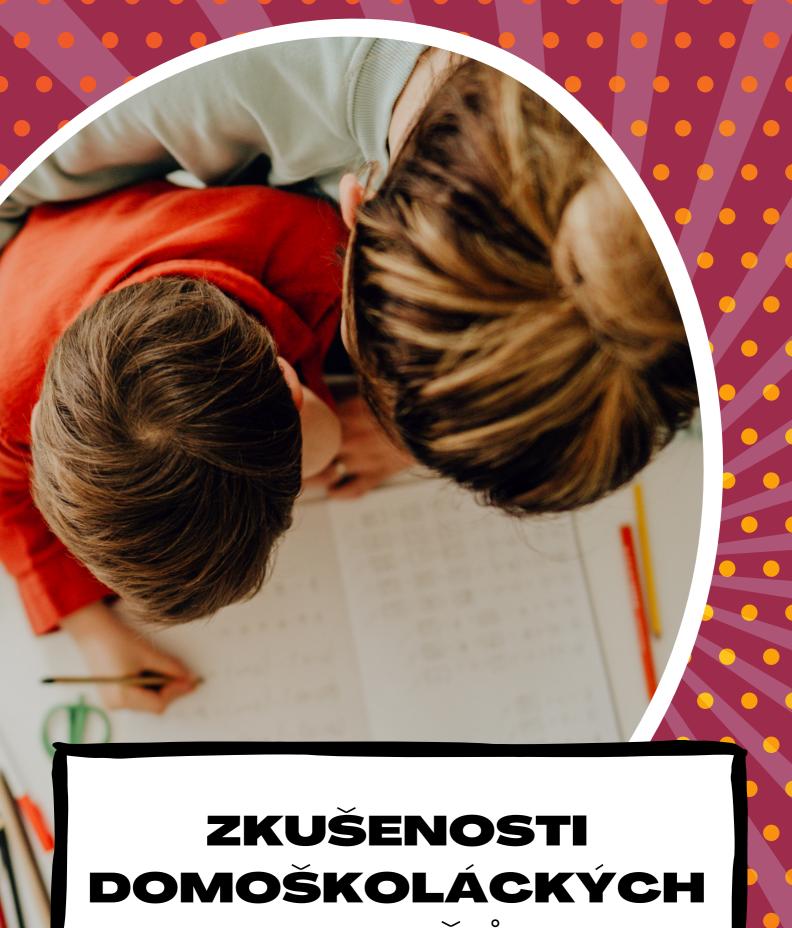

DOMOŠKOLÁCKÉ AKCE

Zde bychom rádi sdíleli domoškolácké akce, které chystáte, možnost setkávání a propojování. Další číslo připravujeme na konec listopadu 2022.

Můžete nabídnout i ubytování pro jiné domoškolácké rodiny, které se chystají kočovat po České republice nebo i v zahraničí.

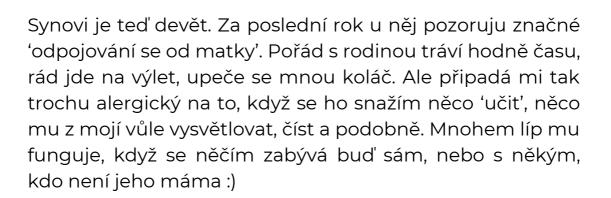
Pokud máte chuť se propojit nebo nabídnout setkání, napište na e-mailovou adresu: info@ucitneboneucit.cz a do předmětu napište ČASOPIS, přiložte stručný popis a ideálně foto.

RODIČŮ

NAŠE CESTA S ANGLIČTINOU - DVANÁCT TIPŮ

Autorka článku: Mirka Misáková
Jsme malá rodina z Brna - jedno dítě (9 let).
Naše dítě potřebuje stálý přísun informací,
svobodu v rozhodování, prostor pro svou
tvořivost. Pracujeme z domu. Mám projekt
pomáhající rodičům malých dětí zvládat
některé náročné situace formou hry - můžete
omrknout na www.lecivehrani.cz

Řeším to tak, že podporuju online vzdělávání. Možností je nepřeberně, protože syn dobře umí anglicky. V tomto se naplnila moje intuice - už od jeho batolecího věku jsem si říkala, že jestli bude po svých rodičích (chytrý a svéhlavý), zásadně se mu rozšíří možnosti autonomie, pokud bude umět anglicky - a splnilo se to. Chtěla bych se s vámi podělit o některé otázky k tomuto tématu a moje aktuální odpovědi. Třeba to někoho obohatí.

1. PROČ JSEM S ANGLIČTINOU ČEKALA AŽ DO TŘÍ LET?

Nevěděla jsem jak na to, protože se za mou angličtinu stydím a vyčerpává mě. Mám špatnou výslovnost, gramatiku .. v psané podobě rozumím skvěle, jinak moc ne. "Co když mu to zkazím." Snažila jsem se to řešit anglickou školkou, obešla jsem toho hodně, ale vyhodnotila jsem školky jako nerespektující prostředí. Následně jsem najala jednu kamarádku a jednu "opravdovou lektorku" AJ, aby si se synem hrály. (1) Přišlo mi to ale málo.

Já (Mirka) se synem

2. PROČ JSME NECHODILI NA LEKCE DO JAZYKOVÝCH CENTER?

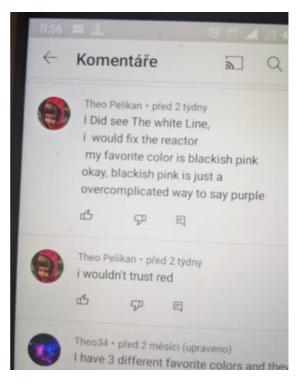
Syn totiž nemá povahu, aby cokoliv opakoval na povel. Jde svou cestou, chce být aktivní, chce se vyjádřit, projevit. Nechce říkat říkanky, zpívat písničky, tleskat do rytmu. Takže to nefungovalo. Ale věřím, že pro někoho to může být super. (2)

3. CO BYL PRŮLOM?

Metoda maňásek. (3) Když má rodič čas, vytáhne loutku. Ta nerozumí a nemluví česky. Rodič si s dítětem hraje, mluví za loutku, dělá překladatele, akcentuje určitá slova. Maňásek mluví jednoduše, takže rodič překoná svůj ostych, že "neumí dost AJ, aby dítě mohl učit". Doporučuji.

Druhý průlom byla videa o Minecraftu na youtube. Syn se koukal na "how to" videa (jak se v Minecraftu udělá to či ono). Tím, jak viděl činnost, a k ní slyšel komentář ("otevřete truhlu a vyndejte z ní meč"), si ohromně rychle spojil, co je co. (4) Rozmluvil se v řádu měsíců. U mnoha výrazů nevěděl, jak se to řekne česky - nešel z češtiny do angličtiny, ale rovnou do Aj.

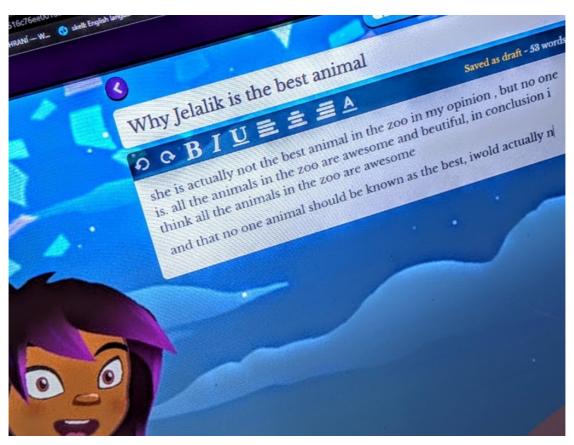

4. JAK JSME DÁL PODPOŘILI ANGLIČTINU?

Dokud byl syn malý, vlastně jsme mu "neprozradili", že existuje český internet. Pohádky, videa, softwary, operační systém .. vše jsme nechali nastavené v angličtině. Vplul do toho rychle. Číst anglicky se naučil přes videohru Teach your monster to read a přes knížky z abebooks.co.uk (výprodej použitých).

Konverzace s lidmi. Syn má rád "Free talk" s víceméně náhodně vybranou Jennifer na outschool.com (5) . Vím, že hodně lidí používá Preply (6) (výber z mnoha lektorů) nebo v Česku programy jako Novakid. (7)

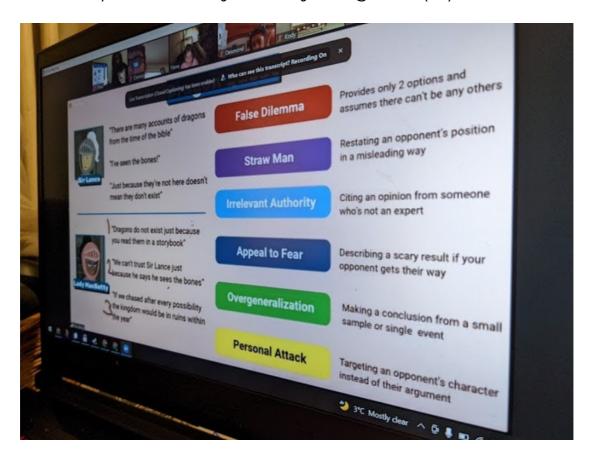
Psaní - program Night Zookeeper (8). Děti tvoří svoje zvířata v ZOO, píšou o nich příběhy... Je to hodně interaktivní a vtahující.

Night Zookeeper - placený web, kde děti trénují psaní v angličtině.

5. ČÍM SE NÁM ANGLIČTINA ODVDĚČUJE

Usnadňuje vzdělávání podle zájmu dítěte. Obrovský zdroj zdarma pro "všeobecný rozhled" je YouTube. Syna zajímá tak nějak všechno (věda, technika, zajímavosti o světě, vesmír, logické hádanky...) (9) . Dále videohry v angličtině - skvělá věc na rozvoj nejrůznějších dovedností, od myšlení, přes flexibilitu, vytrvalost.... Tutoriály k čemukoliv (např. v oblasti IT). Krásné filmy a seriály v originále. (10)

Sebeřízení - dítě má velmi pohodlně volbu, čím se zabývat. Online lekce všeho možného, vedené příjemným způsobem - Outschool.com (11), kde děti typicky pracují ve skupinkách z celého světa. A náš nejnovější objev je synthesis.com - řešení problémů v týmech. To je projekt, který mi připadá opravdu mimořádný. (12) Jak myslet - jak se vyjádřit - jak se dohodnout ve skupině - jak jednat. Facilitátoři skupin toho nechávají hodně na dětech, zároveň je to ale hluboce promyšlené.

6. CO BYCH SI OD ANGLIČTINY PŘÁLA?

Aby se syn pohyboval v různých online komunitách a získal přátele po celém světě. Aby byl v kontaktu s různými kulturami a pohledy na život. A taky aby, pokud se rozhodne se věnovat nečemu obskurnímu, čím se neuživí:-) tak vždy byl zajištěný tím, že může učit konverzační angličtinu. Protože už teď se jí nebojí a má z ní radost. Dnes se zrovna vrátil z příměstského tábora, kde fungoval jako překladatel pro ne tak pokročilé děti a těšilo ho to.

Zdraví Mirka Misáková

- (1) přepněte hlidacky.cz do angličtiny a hledejte hlídání v AJ
- (2) googlete kurz angličtina pro nejmenší, je toho hodně
- (3) https://ucimedetianglictinu.cz/jak-na-manasky/ = celý tento web je skvělý
- (4) na YT existují "how to" videa k čemukoliv, co vaše dítě zajímá, od stavění lega po kreslení poníků. Následujte zájem dítěte.
- (5) na outschool.com si vyfiltrujte 1:1 lekce a hledejte ESL
- (6) preply.com
- (7) novakid.cz
- (8) www.nightzookeeper.com
- (9) playlist krátkých videjí, co se nám líbily https://bit.ly/3JPXKXz
- (10) Aktuálně koukáme na Dragon Prince, dále je hit Hilda, Avatar the Last Airbender, Gravity Falls
- (11) outschool.com Syn má rád Thinking Games, Imaginarium a Inventor Academy, escape roomy, ...
- (12) video https://www.youtube.com/watch?v=2S24Gqt46jY

NECHCETE PŘIJÍT O DALŠÍ ČÍSLO DOMOŠKOLÁKA?

VYPLŇTE FORMULÁŘ NÍŽE A DOSTANETE ODKAZ Z DALŠÍM ČÍSLEM DOMOŠKOLÁKA DO VAŠÍ EMAILOVÉ SCHRÁNKY.

NA EMAILY ZASÍLÁM I PRACOVNÍ LISTY A DALŠÍ UČEBNÍ MATERIÁLY A TIPY DO VÝUKY:)

Chci další číslo časopisu

UČIT NEBO NEUČIT?

Emailová adresa, kam mi můžete psát svoje příběhy, zkušenosti nebo témata, která vás zajímají:

stana@ucitneboneucit.cz Do předmětu napište ČASOPIS.

Krásné dny přeje za časopis Domošokolák a za web Učit nebo neučit

stana@ucitneboneucit.cz

